

«فنون دهم»

۱- نوع ادبی کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) اگر تو ز آموختن سر بتابی   نجوید سر تو همی سروری را
(۲) علاج واقعه را پیش از وقوی باید کرد   دریغ سود ندارد چو رفت کار از دست
(۳) هر آن که جانب اهل وفا نگه دارد   خداهش در همه حال از بلا نگه دارد
(۴) کز نیستان تا مرا ببریده اند   در نفیرم مرد و زن نالیده اند

۲- در کدام بیت وزن و آهنگ بیشتر مناسب بیان نشاط درونی است؟

- (۱) خروش آمد و ناله کرّ نای   دم نای رویین و هندی درای
(۲) روی میوشان که بهشتی بود   هر که ببیند چو تو حور ای صنم
(۳) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل   کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ها
(۴) زین درد خون گریست سپهر و ستاره هم   خون گشت قلب لعل و دل سنگ خاره هم

۳- تعداد مصوت های کدام گزینه بیشتر است؟

- (۱) خداوندا شبم را روز گردان   چو روزم بر جهان پیروز گردان
(۲) هدیه ها می داد هر درویش را   تا بیابد نطق مرغ خویش را
(۳) پدر بود در ناز و خز و پرند   مرا برده سیمرغ بر کوه هند
(۴) بیا که رایت منصور پادشاه رسید   نوید فتح و بشارت به مهر و ماه رسید

۴- نام پدیدآورنده کدام اثر نادرست آمده است؟

- (۱) تاریخ بلعمی : ابوعلی بلعمی   (۲) شاهنامه ابو منصورى : عده ای از دانشوران خراسان
(۳) الهی نامه : عطار نیشابوری   (۴) ترجمه تفسیر طبری : ابوالفضل بیهقی

۵- در همه گزینه ها هجای کشیده وجود دارد به جز:

- (۱) ز سختی های دوران قانعان را نیست پروایی   (۲) کدامین روی آتشناک یا رب در نظر دارد؟
(۳) اگر دریا ز احسان چند روزی داشت سیرایش   (۴) کریمان را خدای مهربان درمانده نگذارد
۶- الگوی هجایی «دل رام دستت شد ولی بر وی میفشان آستین» با کدام گزینه یکسان است؟
(۱) گر با تو غمی گویم در خواب کنی خود را   (۲) چو از اظهار عشقم خویش را بیگانه می داری
(۳) روز مردن درد دل بر خاک می سازم رقم   (۴) آن جام جان فزای را بریز بر جان ساقیا

۷- نوع سجع در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) به رسم قدیم از در درآمد چندان که نشاط ملاعبت کرد و بساط مداعبت گسترد.
(۲) روی زیبا مرهم دل های خسته است و کلید درهای بسته.
(۳) سنگ سراجة دل به الماس آب دیده می سفتم و این بیت ها مناسب حال خود می گفتم.
(۴) هر که دشمن کوچک را حقیر می شمارد بدان ماند که آتش اندک را مهمل می گذارد.

۸- تاثیر موسیقایی سجع به کار رفته در کدام گزینه بیشتر است؟

(۱) فلان را کرم بی شمار است و هنر بی حساب دارای عزمی است متین و طبعی کریم.

(۲) خلاصی مجوی که عشق آتش سوزان است و بحری بی کران است.

(۳) مال از بهر آسایش عمر است نه عمر از بهر گرد کردن مال.

(۴) ظالمی را حکایت کنند که هیزم درویشان خریدی به حیف و توانگران را دادی به طرح.

۹- «واج آرایی» در کدام بیت با مفهوم و تصویر ذهنی حاصل از آن بیت هم سو نیست؟

(۱) شب است و شاهد و شمع و شراب و شیرینی غنیمت است چنین شب که دوستان بینی

(۲) دلبر سست مهر سخت کمان صاحب دوست روی دشمن خوی

(۳) لبخند تو خلاصه خوبیهاست لختی بخند خنده گل زیباست

(۴) بیا که قصر امل سخت سست بنیاد است بیار باده که بنیاد عمر بر باد است

۱۰- متن زیر مربوط به کدام اثر است؟

«و این ضحاک را اژدها به وی، از آن گفتندی که بر کتف او دو پاره گوشت بود بر رسته دراز، و سر آن به کرداری ماری

بود و آن را به زیر جامه اندر داشتی...»

(۱) تاریخ بلعمی (۲) ترجمه تفسیر طبری (۳) شاهنامه ابومنصوری (۴) تفسیر طبری

۱۱- در همه ابیات «واژه آرایی» وجود دارد به جز:

(۱) بیا و برگ سفر ساز و زاد ره برگیر که عاقبت برود هر که او ز مادر زاد

(۲) طیران مرغ دیدی ز پای بند شهوت بدر آی تا ببینی طیران آدمیت

(۳) آدمی در عالم خاکی نمی آید به دست عالمی دیگر نباید و از نو آدمی

(۴) چو شب تیره شد رای خواب آمدش از اندیشه دل شتاب آمدش

۱۲- همه مصراع ها هم وزن هستند به جز:

(۱) که همتای او در کرم مرد نیست (۲) توانا بود هر که دانا بود

(۳) باد خنک از جانب خوارزم وزان است (۴) کسان را درم داد و تشریف و اسب

۱۳- متن زیر مربوط به کدام اثر است و جزء نثر کدام دوره محسوب می شود؟

«بره چنان دانست که او حاجت خانه خواهد خواست، و به دلش اندر بود که اگر حاجت خانه خواهد، بدو بخشد پس

عبدالمطلب گفت که دویست اشتر از آن من بیاورده اند، بفرمای تا اشتران من باز دهند.»

(۱) کلیله و دمنه - دوره غزنوی و سلجوقی (۲) ترجمه تفسیر طبری - دوره سامانی

(۳) قابوسنامه - دوره سامانی (۴) تاریخ بیهقی - دوره غزنوی و سلجوقی

۱۴- همه ویژگی های زیر به جز... از ویژگی های نثر دوره غزنوی و سلجوقی است.

(۱) اطناب (۲) حذف افعال به قرینه (۳) افزایش کاربرد لغات فارسی (۴) تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث و آیات

۱۵- در بیت زیر کدام ویژگی زبانی سبک خراسانی دیده می شود؟

«چو سوارش آمد به پهنای گوش / ز شاخ گوزنان برآمد خروش»

(۱) دو حرف اضافه برای یک متمم (۲) کهنه و مهجور بودن لغت (۳) تفاوت تلفظ (۴) قافیه و ردیف ساده

۱۶- در کدام مصراع «حذف همزه» دیده نمی شود؟

- (۱) سینه مالامال درد است ای دریغا مرهمی
(۲) که عشق آسان نمود اول ولی افتاد مشکل ها
(۳) روزگار است این که گه عزت دهد گه خوار دارد
(۴) ای همه هستی ز تو پیدا شده

۱۷- کدام عبارت از جنبه تاریخ ادبیات درست است؟

- (۱) در سبک خراسانی بیشتر از تشبیه حسی بهره گرفته می شود.
(۲) ایجاز و اختصار ، کوتاهی جمله از ویژگی های نثر دوره غزنوی و سلجوقی است.
(۳) نثر دوره سامانی گرچه ساده بود اما اصطلاحات علمی و اشعار و امثال در آن بسیار رواج داشت.
(۴) تفاوت تلفظ برخی از کلمات از ویژگی های ادبی سبک خراسانی است.

۱۸- وزن کدام مصراع متفاوت است؟

- (۱) حذر کن ز نادان ده مرده گوی
(۲) توانا بود هر که دانا بود
(۳) هر که تأمل نکند در جواب
(۴) قضا گفت گیر و قدر گفت ده

۱۹- کدام دو مصراع نشانه های هجایی یکسانی دارند؟

- (الف) جهان پیر است و بی بنیاد از این فرهادکش فریاد
(ب) گر ز مسجد به خرابات شدم خرده مگیر
(ج) کدام آهن دلش آموخت این آیین عیاری
(د) گل عزیز است غنیمت شمردش صحبت
(۱) الف-د (۲) الف-ب (۳) ب-د (۴) ب-ج

۲۰- کمیت هجایی کدام مصراع متفاوت است؟

- (۱) نرود میخ آهنین در سنگ
(۲) نکند جورپیشه سلطانی
(۳) ز گهواره تا گور دانش بجوی
(۴) میازار موری که دانه کش است